

Đẹp, xấu

Một hôm thầy Dương Chu đi cùng các đệ tử sang nước Tống. Họ phải vào trú tạm ở một khách điếm (khách sạn nhỏ).

Ông chủ khách điếm có hai bà vợ, một bà rất đẹp và một bà rất xấu. Thế nhưng bà xấu được chồng yêu quý hơn. Thầy Dương Chu hỏi duyên cớ, ông chủ khách điếm giải thích:

- Bà vợ đẹp tự cho mình đẹp, tôi chẳng thấy đẹp chỗ nào. Còn bà vợ xấu tự nhận mình là xấu, tôi chẳng thấy xấu chút nào.

Thầy Dương Chu quay lại nói với các đệ tử:

- Các con thấy đó, mình làm được việc tốt, chớ nên khoe mình là tốt, thì đến nơi nào lại không được người ta yêu quý?

Chuyện trên gợi vài ý: - con người luôn có 2 vẻ đẹp: đẹp xác (vẻ đẹp thân xác) và đẹp hồn (vẻ đẹp tâm hồn) – đẹp hồn là đẹp thật, đẹp bền và đẹp quý – chung cuộc nào rồi ai cũng phải chân nhận, thán phục và yêu quý vẻ đẹp hồn.

Đúng vậy! Vì con người có thân xác và tâm hồn, tất nhiên phải có 2 vẻ đẹp: đẹp xác (dung nhan xinh đẹp, cơ thể cân đối) và đẹp hồn (nhân cách cao thượng, tâm trí yêu người); các cuộc thi hoa hậu chỉ chấm đẹp xác, gần đây cũng có đo đếm đẹp hồn, nhưng làm sao có thể chấm vẻ đẹp hồn một cách học tốc bởi những giám khảo không chuyên “phần hồn” như thế! Trong khi vẫn có câu: “*Nữ tử vô tài tiện thị đức*” (con gái không tài tức là đức đó!).

Tại sao đẹp hồn là đẹp thật, bền và quý? – Thừa vì: nam phụ lão ấu (traoi gái già trẻ) đều có thể có vẻ đẹp hồn mà không phải chỉ riêng phụ nữ mới có, ấy là vẻ đẹp đícu thật! Trong khi vẻ đẹp xác có tuổi “*...gái ba mươi tuổi đã toan về già*” thì vẻ đẹp hồn lại chẳng có tuổi, ấy là đẹp lâu bền. Tục ngữ có câu: “*Cái nét đánh chết cái đẹp*”, (“*nét*” là vẻ đẹp hồn, “*cái đẹp*” là vẻ đẹp xác), đẹp xác mà xấu hồn kẻ là chưa đẹp, xấu xác mà đẹp hồn đã kẻ là đẹp, ấy là đẹp cao quý.

Đến hỏi chung cuộc của bao nhiêu cuộc hôn nhân, chuyện tình, công việc... người ta ai cũng nhắm đến vẻ đẹp hồn, ví dụ trong khi thầy Dương Chu hỏi về vẻ đẹp xác thì ông chủ khách điếm lại nhắm vẻ đẹp hồn: bà vợ đẹp xác kia lại xấu hồn do kiêu căng hợm hĩnh, bà vợ xấu xác mà đẹp hồn do khiêm nhu từ tốn.

“*Nhất phiến tài tình thiên cổ lụy...*” (một mảnh tài tình muôn thu khổ - xin xem ghi chú cuối trang 64)loài người cứ mãi loay hoay-khổ bởi vẻ đẹp xác, thứ vẻ đẹp mà chỉ do một chút tài tình của bàn tay Thiên Chúa, trong khi ít chịu lưu ý vẻ đẹp hồn (giống hình ảnh Chúa) vẻ đẹp mà Người hằng mong mỗi nơi con cái.

Chúa Kitô dạy ta bí quyết đẹp hồn: “*hiền lành và khiêm nhượng trong lòng*”(Mt 11,28-30).